

STOP BULLYING

PHYSICAL
BULLYING

VERBAL
BULLYING

SOCIAL
BULLYING

CYBER
BULLYING

Тақырып: Мектептегі буллинг

Психолог: Әлмұратова Б.

Қорлау - бұл жақында ғана білім беру

тақырыбындағы мақалалар мен әңгімелерде пайда болған жаңа сөз емес. Бұл дегеніміз өте алаңдатарлық құбылыс - баланы мектепте қорлау әдеттегі жағдайға айналды. Оқу орындарында зорлық-зомбылық көбейіп келеді, ең алдымен психологиялық. Қорқыту мақсаты - баланың жеке басының қасиеттерін, жеке басын басу.

Әдетте басқа бір оқушыны мазақ етеді - «қудалаушы» (аты қорқақ - қорлау сөзінен шыққан). Ол мұны балаларға әсер ету үшін «қарайтын» бүкіл топтың қатысуымен жасайды. Алайда, бірнеше қудалаушылардың қатысуымен қорлаудың ұжымдық түрі де жиі кездеседі. Ол үшін тағы бір термин - *mobbing* (*mob* - *топтан*) қолдану дұрысырақ.

Сондай-ақ, мектепте басталған қорлық интернетте жалғасуда. Интернеттегі қорлау кибершабуыл деп аталады. Мектептен үйге оралып, әлеуметтік желідегі парақшасына кірген бала қайтадан қорлау, қорлау және қорлау әрекеттеріне тап болады. Оның қорлайтын сыныптастары оның мектепте түсірген суреттерін интернетте тарата алады, жалған ақпарат ойлап табады, фотосуреттерден естеліктер жасай алады.

Бұл баланың жағдайын одан әрі нашарлатады. Интернеттегі қорлау салдарынан жасөспірімдердің өз-өзіне қол жұмсау фактілері көп болды. Мектептегі қорлауды қарастырған кезде құбылыстың осы жағын ескерген жөн, өйткені әлеуметтік желілер бұрыннан бері адам өмірінің ажырамас бөлігі болғандықтан, мектепке шабуыл жасау үнемі кибершабуылдау құрбанның ауырсынуын күшейту үшін және қорлаудың жаңа себептерін табу үшін қолданылады.

*Батыс дереккөздеріне сүйенсек,
14 жасқа дейінгі оқушылардың
50% -ы **мектеп қысымына**
ұшырайды. Жасөспірімдерде
олар есейген сайын құбылыстың
таралуы төмендейді.*

*2017 жылы жария болған **UNICEF**
зерттеулері бойынша **қазақстандық**
оқушылардың шамамен 65%-ға
жуығы психологиялық, сексуалдық
зорлыққа ұшырап, таяққа тығылып
жатады.*

Бұл құбылыстың қауіптілігі дәстүрлі түрде ескерілмейді. Барлық жерде ата-аналардың, мұғалімдердің, биліктің, қоғамның тарапынан балалар ортасында қорлауды ұнататын, немқұрайлы көзқарас бар: олар балалар әлі кішкентай, олар ештеңені түсінбейді, бұл маңызды емес!

Алайда, *қорлау мәселесі - өте маңызды*. Өзін-өзі өлтіруге тырысатын белгілі қудалау жағдайлары көп. Сондай-ақ, пышақпен немесе мылтықпен қорлаудың құрбаны қылмыскерлерден кек алуға тырысады.

Алайда, мұндай оқиғалардың нақты себебін - балалар арасындағы зорлық-зомбылықты табудың орнына, себептері мен жүйелік алдын-алудың орнына, біз тек бақылау мен қорғауды күшейтеміз, бұл, керісінше, нәтижеге әкеледі.

Баланың қорлау ықтималдығын арттыратын сипаттамалары:

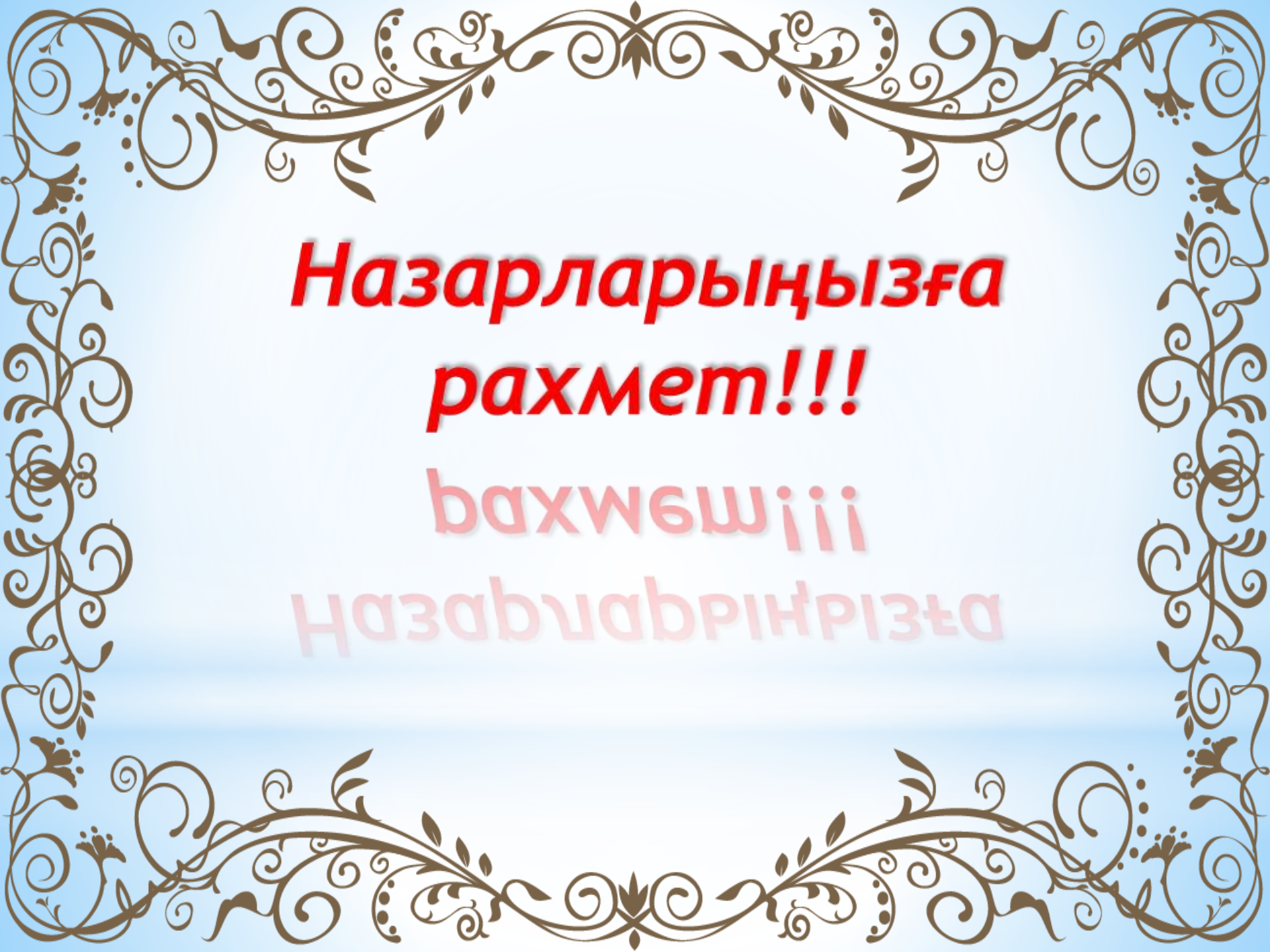
- Тартымсыз сыртқы түрі, сырт-келбеттің өзгеруі аурулардың болуы;
 - Ерекше мінез-құлық;
- Сөйлеудің, жүру дағдыларының кемшіліктері;
 - Дене дайындығының (физикалық) нашарлығы;
- Төмен немесе, керісінше жоғары интеллект;
 - Басқа сипаттамалары.

Айта кету керек, қорлау құрбандары - бұл өздерінің даралықтарын көрсететін және айқын белгілері бар оқушылар.

Бұған кемшіліктер ғана емес - физикалық және психикалық денсаулықты кешеуілдеу, оқу нәтижесінің төмендігі - керісінше, интеллектуалды дамудың, озық қабілеттер мен таланттардың, академиялық жетістіктердің озып кетуі жатады.
Қудалаудың мақсаты, ең алдымен, даралықты басу, сондықтан осыны ерекше атап өту керек.

A decorative border of brown, swirling floral and vine patterns frames the entire image. The background is a light blue gradient.

**Назарларыңызға
рахмет!!!**

бахмешііі

Назарларыңызға